TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2006. gada 23. novembrī *

Lieta C-315/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Giudice di pace di Monselice* (Itālija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 12. jūlijā un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 12. augustā, tiesvedībā

Lidl Italia Srl

pret

Comune di Arcole (VR).

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*] (referents), tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*], P. Kūris [*P. Kūris*], J. Makarčiks [*J. Makarczyk*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

* Tiesvedības valoda — itāļu.

ģenerāladvokāte K. Štiksa-Hakla [*C. Stix-Hackl*],
sekretāre L. Hjūleta [*L. Hewlett*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 29. jūnijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Lidl Italia Srl* vārdā — F. Kapelli [*F. Capelli*] un M. Valkada [*M. Valcada*], *avvocati*,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kuram palīdz Dž. Aijello [*G. Aiello*], *avvocato dello Stato*,

— Spānijas valdības vārdā — N. Diasa Abada [*N. Díaz Abad*], pārstāve,

— Francijas valdības vārdā — R. Lūsli-Suransa [*R. Loosli-Surrans*] un Ž. de Bergess [*G. de Bergues*], pārstāvji,

— Nīderlandes valdības vārdā — H. H. Sevenstere [*H. G. Sevenster*] un M. de Mola [*M. de Mol*], pārstāves,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — A. Aresu [*A. Aresu*] un Ž. P. Kepēns [*J.-P. Keppenne*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 12. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvas 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu (OV L 109, 29. lpp.) 2., 3. un 12. pantu.

2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā, ko *Lidl Italia Srl* (turpmāk tekstā — "*Lidl Italia*") uzsāka par *Comune di Arcole* [Arkolas pašvaldība] ģenerāldirektora lēmumu, ar kuru šai sabiedrībai tika uzlikts administratīvais naudas sods tāpēc, ka, pārdodot alkoholisko dzērienu ar nosaukumu "Amaro alle erbe", tā ir pārkāpusi valsts tiesisko regulējumu, ar ko attiecībā uz noteiktiem alkoholiskiem dzērieniem ir uzlikts pienākums to etiķetēs norādīt spirta saturu tilpuma procentos.

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 2000/13 sestais apsvērums nosaka:

"Jebkuru pārtikas marķēšanas noteikumu galvenais uzdevums būtu informēt un aizsargāt patērētāju."

4 Minētās direktīvas astotais apsvērums ir izteikts šādā redakcijā:

"Sīki izstrādāts marķējums, kas jo īpaši izceļ produkta patieso dabu un īpašības, kā arī ļauj patērētājam izdarīt izvēli, pilnībā apzinoties faktus, ir ārkārtīgi būtisks, jo tas rada vismazāk šķēršļu brīvai tirdzniecībai."

5 Direktīvas 2000/13 1. panta 1. punkts nosaka:

"Šī direktīva skar galapatērētājam [bez turpmākas apstrādes] piegādājamo pārtikas produktu marķēšanu, kā arī dažus to noformēšanas un reklāmas aspektus."

6 Šīs direktīvas 1. panta 3. punkts ietver šādu definīciju:

"[..]

b) "fasēts pārtikas produkts" nozīmē jebkuru galapatērētājam un ēdināšanas iestādei [bez turpmākas apstrādes] piegādājamo vienību, kas sastāv no pārtikas produkta un iesaiņojuma, kurā tas ievietots, pirms to piedāvā pārdošanai, vienalga vai šāds iesaiņojums pilnībā vai tikai daļēji aptver pārtikas produktu, bet, jebkurā gadījumā, tādā veidā, lai tā saturu nevarētu izmainīt, neatverot vai nenomainot iesaiņojumu."

7 Direktīvas 2000/13 2. panta 1. punkts nosaka:

"Marķējums un izmantojamās metodes nedrīkst:

a) būt tādas, kas maldina pircēju, konkrēti:

i) par pārtikas produkta raksturīgajām pazīmēm un jo īpaši tā raksturu, identitāti, īpašībām, sastāvu, daudzumu, derīgumu, izcelsmi vai pirmavotu, izgatavošanas vai ražošanas veidu;

[..]."

8 Šīs pašas direktīvas 3. panta 1. punktā ir noteikts izsmeļošs to norāžu saraksts, kurām obligāti jābūt pārtikas produktu marķējumā.

9 Šīs normas 7. punkts paredz, ka jābūt "Kopienā reģistrēta ražotāja, fasētāja vai pārdevēja vārda vai uzņēmuma nosaukuma un adreses" norādei.

10 Šīs pašas normas 10. punkts "attiecībā uz dzērieniem, kas satur vairāk nekā 1,2 % spirta pēc tilpuma" paredz norādi par "faktiskā spirta saturu tilpuma procentos".

11 Direktīvas 2000/13 12. pants paredz:

"Normas attiecībā uz norādēm par spirta saturu tilpuma procentos produktiem, kas atbilst tarifu pozīcijai Nr. 22.04 un 22.05, nosaka īpašie Kopienas noteikumi, ko piemēro šiem produktiem.

Attiecībā uz pārējiem dzērieniem, kas satur vairāk nekā 1,2 % spirta pēc tilpuma, šīs normas nosaka saskaņā ar 20. panta 2. punktā paredzēto procedūru."

12 Normas, kas ir minētas šī 12. panta otrajā daļā, regulē Komisijas 1987. gada 15. aprīļa Direktīva 87/250/EEK par spirta tilpumkoncentrācijas norādi, marķējot alkoholiskos dzērienus pārdošanai galapatērētājam (OV L 113, 57. lpp.).

13 Direktīvas 87/205/EEK 3. panta 1. punkts nosaka:

"Pozitīvās un negatīvās pielaides normas robežās attiecībā uz spirta tilpumkoncentrāciju, izteiktas absolūtos skaitļos, ir šādas:

a) dzērieniem, kas nav turpmāk minēti:

0,3 tilp. %;

[..]."

14 Direktīvas 2000/13 16. panta 1. un 2. punkts nosaka:

"1. Dalībvalstis panāk to, ka savā teritorijā aizliegts pārdot pārtikas produktus bez 3. pantā un 4. panta 2. punktā paredzētajām norādēm valodā, ko viegli saprot patērētājs, ja vien patērētājs patiešām nav informēts ar citiem pasākumiem, ko nosaka saskaņā ar 20. panta 2. punktā izklāstīto procedūru attiecībā uz vienu vai vairākām marķējuma norādēm.

2. Dalībvalsts, kurā produktu laiž tirgū, var savā teritorijā saskaņā ar Līguma noteikumiem pieprasīt, ka šīs marķējuma norādes ir vienā vai vairākās valodās, kuras tā izvēlas no Kopienas oficiālajām valodām."

15 Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulas (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu (OV L 31, 1. lpp.), divpadsmitais apsvērums paredz:

"Lai nodrošinātu pārtikas nekaitīgumu, jāņem vērā visi pārtikas ražošanas ķēdes aspekti kā vienots process, sākot no primārās ražošanas, to ieskaitot, un no dzīvnieku barības ražošanas, to ieskaitot, līdz pārtikas piegādei vai pārdošanai patērētājam, to ieskaitot, jo katram elementam var būt potenciāla ietekme uz pārtikas nekaitīgumu."

16 Minētās regulas trīsdesmitais apsvērums nosaka:

"Uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas apritē, labāk par citiem spēj izstrādāt drošu sistēmu gan attiecībā uz pārtikas piegādi, gan attiecībā uz nodrošinājumu, ka piegādātā pārtika būs nekaitīga; tādējādi tām vajadzētu būt galvenajām personām, kas ir juridiski atbildīgas par pārtikas nekaitīgumu. Kaut arī minēto principu īsteno dažās dalībvalstīs un pārtikas aprites tiesību aktu jomās, citās jomās tas vai nu nav izteikts, vai arī atbildību uzņemas dalībvalsts kompetentās iestādes, veicot kontroli. Tādas atšķirības dažādās dalībvalstīs var radīt šķēršļus tirdzniecībā un izkropļojumus konkurencē starp uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas apritē."

17 Regulas Nr. 178/2002 3. panta 3. punkts iekļauj šādu definīciju:

""uzņēmējs, kas iesaistīts pārtikas apritē", ir ikviena fiziska vai juridiska persona, kura atbildīga par to, lai tiktu nodrošināts, ka viņa/viņas kontrolē esošais pārtikas uzņēmums izpilda pārtikas aprites tiesību aktu prasības".

18 Minētās regulas 17. pants ar virsrakstu "Pienākumi" nosaka:

"1. Uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas un barības apritē, visos ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmos uzņēmumos, kas atrodas viņu pārziņā, nodrošina, lai pārtika vai barība atbilstu pārtikas aprites tiesību aktu prasībām, kas attiecas uz viņu darbību, un pārbauda, vai minētās prasības ir izpildītas.

2. Dalībvalstīs ir spēkā pārtikas aprites tiesību akti, un tās uzrauga un pārbauda, lai uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas un barības apritē, visos ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmos pildītu attiecīgās pārtikas aprites tiesību aktu prasības.

Minētajā nolūkā tajās darbojas oficiālas kontroles sistēma un tiek veiktas citas apstākļiem atbilstīgas darbības, tostarp sabiedrības informēšana par pārtikas un barības nekaitīgumu un risku, pārtikas un barības nekaitīguma uzraudzību, un citas uzraudzības darbības, kas skar visus ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmus.

Dalībvalstis arī izstrādā noteikumus par pasākumiem un sankcijām, ko piemēro par pārtikas un barības aprites tiesību aktu pārkāpšanu. Tādiem pasākumiem un sankcijām jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem."

19 Padomes 1985. gada 25. jūlija Direktīvas 85/374/EEK par dalībvalstu normatīvo un administratīvo aktu tuvināšanu attiecībā uz atbildību par produktiem ar trūkumiem (OV L 210, 29. lpp.) 1. pants nosaka:

"Ražotājs ir atbildīgs par kaitējumu, kuru izraisījis viņa produkta trūkums."

20 Šīs direktīvas 3. pants paredz:

"1. "Ražotājs" nozīmē gatava produkta izgatavotāju, jebkādu izejvielu ražotāju vai sastāvdaļas izgatavotāju un jebkuru personu, kas apliecina sevi kā tā ražotāju, produktam pievienojot savu nosaukumu, preču zīmi vai citu atšķirības zīmi.

2. Neierobežojot ražotāja atbildību, jebkuru personu, kas, veicot uzņēmējdarbību, Kopienā importē produktu pārdošanai, iznomāšanai, līzingam vai jebkādam izplatīšanas veidam, uzskata par ražotāju šīs direktīvas nozīmē, un tā ir atbildīga kā ražotājs.

3. Kad nav iespējams identificēt produkta ražotāju, katru produkta piegādātāju uzskata par tā ražotāju, ja vien tas savlaicīgi neinformē aizskarto personu par ražotāja identitāti vai par to, kas viņam produktu piegādājis. Tādi paši noteikumi attiecas uz gadījumu, kad produktu importē un uz šā produkta nav norādīta tā importētāja identitāte, kurš minēts 2. punktā, pat ja ir norādīts ražotāja nosaukums."

Valsts tiesiskais regulējums

21 1992. gada 27. janvāra Dekrēts-likums Nr. 109 par Direktīvas 89/395/EEK un Direktīvas 89/396/EEK par pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu (1992. gada 17. februāra *GURI* Nr. 39 parastais pielikums) transponēšanu tika grozīts ar 2003. gada 23. jūnija Dekrētu-likumu Nr. 181 par Direktīvas 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu,

noformēšanu un reklāmu transponēšanu (2003. gada 21. jūlija *GURI* Nr. 167, turpmāk tekstā — "Dekrēts-likums Nr. 109/92").

22 Dekrēta-likuma Nr. 109/92 12. panta 3. punkts nosaka:

"Pozitīvās un negatīvās pielaides normas robežās attiecībā uz norādi par spirta tilpumkoncentrāciju, izteiktas absolūtos skaitļos, ir šādas:

[..]

d) 0,3 tilp. % citiem dzērieniem, nevis tiem, kas ir minēti a), b) un c) punktā."

23 Minētā Dekrēta-likuma 18. panta 3. punkts paredz:

"Par [12. panta] noteikumu pārkāpumu piemēro administratīvo naudas sodu no EUR 600 līdz EUR 3500 apmērā."

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

24 *Jürgen Weber GmbH* Vācijā ražo alkoholisku dzērienu ar nosaukumu "Amaro alle erbe", kura etiķetē spirta saturs tilpuma procentos norādīts 35 % apmērā.

25 2003. gada 13. martā reģionālās kompetentās veselības aizsardzības iestādes Monselicē [*Monselice*] esošajā tirdzniecības punktā, kas piederēja *Lidl Italia* tīklam, paņēma piecus šī dzēriena paraugus.

26 2003. gada 17. martā laboratorijā veiktās šo paraugu analīzes atklāja faktiskā spirta saturu tilpuma procentos 33,91 % apmērā, kas ir mazāk, nekā ir norādīts attiecīgā produkta etiķetē.

27 *Lidl Italia* no savas puses lūdza veikt atkārtotu ekspertīzi. Šim nolūkam tika paņemti citi attiecīgā produkta paraugi un 2003. gada 20. novembrī laboratorijā veiktās to analīzes atklāja faktiskā spirta saturu tilpuma procentos, kas, lai gan būdams nedaudz augstāks, tas ir, 34,54 %, tomēr bija zemāks par to, kas ir norādīts minētā produkta etiķetē.

28 2003. gada 3. jūlija protokolā reģionālās kompetentās veselības aizsardzības iestādes izteica *Lidl Italia* iebildumu par to, ka tā ir pārkāpusi Dekrēta-likuma Nr. 109/92 12. panta 3. punkta d) apakšpunktu tāpēc ka attiecīgā dzēriena spirta saturs tilpuma procentos bija zemāks par to, kas bija norādīts uz tā etiķetes, ņemot vērā pielaides robežas 0,3 % apmērā.

29 Administratīvajā procesā *Comune di Arcole* ar tā ģenerāldirektora 2004. gada 23. decembra lēmumu konstatēja pārkāpumu un, pamatojoties uz Dekrēta-likuma Nr. 109/92 18. panta 3. punktu, uzlika *Lidl Italia* administratīvu naudas sodu EUR 3115 apmērā.

30 Par šo administratīvo lēmumu *Lidl Italia* cēla prasību *Giudice di pace di Monselice* [Monseličes Miertiesa].

31 Iesniedzējtiesa norāda, ka *Lidl Italia* apgalvoja, ka Kopienas noteikumi pārtikas produktu un preču, kas ir paredzētas piegādei bez turpmākas apstrādes, marķēšanas jomā nav adresēti tirgus dalībniekam, kas pārtiku vienīgi tirgo, bet attiecas tikai uz šīs pārtikas ražotāju.

32 Izplatītājs faktiski nevar zināt, vai informācija, ko uz produktam pievienotas etiķetes norādījis ražotājs, ir precīza vai kļūdaina, un nekādā ziņā nevar iejaukties nedz produkta ražošanā, nedz arī etiķetes, ar kuru to pārdod galapatērētājam, veidošanā.

33 Iesniedzējtiesa piebilst, ka *Lidl Italia* turklāt norādīja, ka produkta ražotāja atbildības princips Kopienu tiesībās izriet arī no Direktīvas 85/374.

34 Pastāvot šādiem apstākļiem, *Giudice di pace di Monselice*, uzskatot, ka tās izskatāmās lietas izspriešanai ir vajadzīga Kopienu tiesiskā regulējuma interpretācija, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālos jautājumus:

"1) Vai [..] Direktīva 2000/13/EK [..] attiecībā uz pārtikas produktiem, kas ir paredzēti piegādei bez turpmākas apstrādes un ir definēti šīs direktīvas 1. pantā, ir interpretējama tā, ka it īpaši tās 2., 3. un 12. pantā paredzētie un uzliktie pienākumi attiecas vienīgi uz attiecīgo pārtikas produktu ražotāju?

2) Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša, vai Direktīvas 2000/13/EK 2., 3. un 12. pants interpretējami tā, ka tie izslēdz iespēju, ka vienkāršs izplatītājs no dalībvalsts pārtikas produktam, kas ir paredzēts piegādei bez turpmākas apstrādes (kā tas definēts Direktīvas 2000/13/EK 1. pantā), ko ir ražojis tirgus dalībnieks, kurš atrodas citā dalībvalstī, būtu uzskatāms par atbildīgu par valsts iestādes norādīto pārkāpumu, kas saistīts ar neprecīzām vērtībām (šajā gadījumā spirta saturu), kuras pārtikas produkta etiķetē norādījis ražotājs, un tādējādi tiktu sodīts, lai gan tas (kā vienkāršs izplatītājs) aprobežojas tikai ar tāda pārtikas produkta tirdzniecību, kādu viņam ir piegādājis ražotājs?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

35 Ar diviem jautājumiem, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Direktīvas 2000/13 2., 3. un 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie iestājas pret tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, kāds tiek izskatīts pamata lietā un kas paredz iespēju tirgus dalībnieku, kurš atrodas šajā dalībvalstī, kurš izplata alkoholisku dzērienu, ko piegādā bez turpmākas apstrādes minētās direktīvas 1. panta izpratnē un ko ražo tirgus dalībnieks, kurš atrodas citā dalībvalstī, uzskatīt par atbildīgu par minētā tiesiskā regulējuma pārkāpumu, ko konstatē valsts iestāde un kas izriet no ražotāja uz minētā produkta etiķetes norādītā spirta satura tilpuma procentos neprecizitātes, un līdz ar to sodīt ar administratīvu naudas sodu, lai gan pirmais tirgus dalībnieks kā vienkāršs izplatītājs aprobežojās ar šī produkta izplatīšanu tādā veidā, kādā to ir piegādājis ražotājs.

36 Direktīvas 2000/13 2. panta 1. punkts tostarp aizliedz to, ka marķējums un izmantotās metodes, atbilstoši kurām pārtikas produktu pārdod, ir tādas, kas maldina pircēju par kādu no pārtikas produktu īpašībām.

37 Šis vispārējais aizliegums ir konkretizēts minētās direktīvas 3. panta 1. punktā, kurš iekļauj to norāžu izsmeļošu sarakstu, kam obligāti jābūt pārtikas produktu, kuri ir paredzēti piegādei galapatērētājam bez turpmākas apstrādes, marķējumā.

38 Attiecībā uz dzērieniem, kas satur vairāk nekā 1,2 % spirta pēc tilpuma, tādiem kā "Amaro alle erbe", kurš tiek apskatīts pamata lietā, minētās normas 10. punkts paredz to marķējumā iekļaut norādi par faktiskā spirta saturu tilpuma procentos.

39 Normas attiecībā uz norādi par spirta saturu tilpuma procentos, kuras ir minētas Direktīvas 2000/13 12. panta otrajā daļā, nosaka Direktīva 87/250, kuras 3. panta 1. punkts paredz pozitīvās un negatīvās pielaides normas robežas 0,3 % apmērā.

40 Lai gan no Direktīvas 2000/13 2., 3. un 12. panta, skatot tos kopā, izriet, ka noteiktu alkoholisko dzērienu, tādu kā pamata lietā apskatāmais dzēriens, marķējumā jābūt norādītam to faktiskā spirta saturam tilpuma procentos, ievērojot noteiktas pielaides robežas, tad tomēr šī direktīva pretēji citiem Kopienu aktiem, kuri uzliek pienākumus marķējuma jomā (skat. it īpaši attiecīgo direktīvu lietā, kurā tika pieņemts 2005. gada 8. septembra spriedums C-40/04 *Yonemoto*, Krājums, I-7755. lpp.), nenosauc tirgus dalībnieku, kam šis pienākums marķējuma jomā ir jāpilda, un arī neparedz tiesisko regulējumu, lai noteiktu tirgus dalībnieku, ko minētā pienākuma neizpildes gadījumā var uzskatīt par atbildīgu.

41 Tātad nedz no 2., 3. un 12. panta, nedz turklāt arī no kāda cita Direktīvas 2000/13 noteikuma redakcijas neizriet, ka saskaņā ar šo direktīvu pienākums marķējuma jomā būtu, kā to apgalvo *Lidl Italia*, uzlikts vienīgi šādu alkoholisko dzērienu ražotājam, vai ka šī direktīva izslēdz, ka izplatītājs būtu uzskatāms par atbildīgu šī paša pienākuma neizpildes gadījumā.

42 Turklāt saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, lai veiktu Kopienu tiesību noteikumu interpretāciju, vērā ir jāņem ne tikai to redakcija, bet arī vispārējā sistēma, konteksts un mērķis regulējumam, kura daļu tā veido (šajā sakarā skat. it īpaši 1997. gada 17. septembra spriedumu lietā C-83/96 *Dega*, *Recueil*, I-5001. lpp., 15. punkts, un 2003. gada 13. novembra spriedumu lietā C-294/01 *Granarolo*, *Recueil*, I-13429. lpp., 34. punkts).

43 Direktīvas 2000/13 2., 3. un 12. panta vispārējās sistēmas, konteksta, kurā tie ir iekļauti, kā arī šīs direktīvas sasniedzamā mērķa pārbaude sniedz pietiekamas savstarpēji atbilstošas norādes, lai varētu secināt, ka šī direktīva neiestājas pret tādu valsts tiesisko regulējumu, kāds tiek izskatīts pamata lietā un kas paredz, ka izplatītājs var būt atbildīgs par pienākuma marķējuma jomā, ko uzliek minētie noteikumi, neizpildi.

44 Pirmkārt, attiecībā uz minēto Direktīvas 2000/13 noteikumu vispārējo sistēmu un kontekstu, kurā tie ir iekļauti, ir jāatzīmē, ka citi minētās direktīvas noteikumi attiecas uz izplatītājiem saistībā ar noteiktu pienākumu izpildi marķējuma jomā.

45 Tā tas ir it īpaši 3. panta 1. punkta 7. apakšpunkta gadījumā, ar ko obligātajās marķējuma norādēs iekļauj "Kopienā reģistrēta ražotāja, fasētāja vai pārdevēja vārdu vai uzņēmuma nosaukumu un adresi".

46 Attiecībā uz šī 7. apakšpunkta noteikumam identisku noteikumu, kas ir paredzēts 3. panta 1. punkta 6. apakšpunktā Padomes 1978. gada 18. decembra Direktīvā 79/112/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz galapatērētājam pārdodamu pārtikas produktu marķēšanu, noformējumu un reklāmu (OV 1979, L 33, 1. lpp.), kas tika atcelta un aizstāta ar Direktīvu 2000/13, Tiesa jau ir nospriedusi, ka galvenais šī noteikuma mērķis ir radīt situāciju, lai galapatērētājs varētu viegli identificēt atbildīgos par produktu, kuru starpā bez ražotājiem un fasētājiem ir arī pārdevēji, lai attiecīgajā gadījumā šis galapatērētājs tiem varētu izteikt pozitīvu vai negatīvu kritiku par iegādātu produktu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Dega*, 17. un 18. punkts).

47 Otrkārt, attiecībā uz Direktīvas 2000/13 mērķi gan no tās sestā apsvēruma, gan arī no tās 2. panta izriet, ka tā tika paredzēta, lai pārtikas produktu galapatērētāju informētu un aizsargātu it īpaši attiecībā uz to raksturu, identitāti, īpašībām, sastāvu, daudzumu, derīgumu, izcelsmi vai pirmavotu un izgatavošanas vai iegūšanas veidu (attiecībā uz Direktīvu 79/112 skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Dega*, 16. punkts).

48 Tiesa ir nospriedusi, ka ja direktīvā paredzētas nepilnīgas saskaņošanas dēļ tā kādu jomu neregulē, dalībvalstis šajā jomā principā saglabā savu kompetenci paredzēt tiesisko regulējumu, tomēr nodrošinot, lai šāds regulējums nopietni neapdraudētu ar minēto direktīvu paredzētos rezultātus (iepriekš minētais spriedums lietā *Granarolo*, 45. punkts).

49 Valsts tiesiskais regulējums, kas tiek izskatīts pamata lietā un kas pienākuma marķējuma jomā, kuru uzliek Direktīva 2000/13, neizpildes gadījumā paredz ne tikai ražotāju, bet arī izplatītāju atbildību, ar šo direktīvu paredzēto rezultātu nekādā ziņā neapdraud.

50 Tieši pretēji, šāds regulējums, kas sniedz tirgus dalībnieku, kuri var būt atbildīgi par Direktīvā 2000/13 paredzēto pienākumu marķējuma jomā neizpildi, plašu definīciju, acīmredzami var palīdzēt sasniegt šajā direktīvā paredzēto pārtikas produktu galapatērētāja informēšanas un aizsardzības mērķi.

51 Šo secinājumu nevar apšaubīt ar *Lidl Italia* gan iesniedzējtiesā, gan arī Tiesā izvirzīto argumentu, ka attiecībā uz produktu, kas ir paredzēti piegādei galapatērētājam bez turpmākas apstrādes, marķējumā ietverto norāžu precizitāti Kopienu tiesības nosaka ražotāja ekskluzīvas atbildības principu, kas izriet arī no Direktīvas 85/374.

52 Šajā sakarā vispirms ir jākonstatē, ka Kopienu tiesībās šāds vispārējais princips nav noteikts.

53 Tieši pretēji, pat ja Regula Nr. 178/2002 pamata lietas faktiem *ratione temporis* iemeslu dēļ nav piemērojama, no minētās regulas 17. panta ar virsrakstu "Pienākumi" 1. punkta izriet, ka uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas apritē, visos ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmos uzņēmumos, kas atrodas viņu pārziņā,

nodrošina, lai pārtika atbilstu pārtikas aprites tiesību aktu prasībām, kas attiecas uz viņu darbību, un pārbauda, vai minētās prasības ir izpildītas.

54 Turpmāk attiecībā uz Direktīvu 85/374 ir jākonstatē, ka tādas situācijas kā tā, kas tiek izskatīta pamata lietā, kontekstā šī direktīva nav piemērojama.

55 Izplatītāja atbildība regulējuma pārtikas produktu marķējuma jomā pārkāpumu dēļ, kādēļ šis izplatītājs cita starpā ir pakļauts administratīvajam naudas sodam, nav ietverta Direktīvas 85/374 noteiktā atbildības bez vainas regulējuma specifiskajā piemērošanas jomā.

56 Tādēļ iespējamie principi atbildības jomā, ko nosaka Direktīva 85/374, nav pārnesami pienākumu marķējuma jomā, ko nosaka Direktīva 2000/13, kontekstā.

57 Katrā ziņā Direktīvas 85/374 3. panta 3. punkts, kaut ierobežoti, tomēr paredz arī piegādātāja atbildību, lai gan tikai tad, kad nav iespējams identificēt ražotāju (2006. gada 10. janvāra spriedums lietā C-402/03 *Skov* un *Bilka*, Krājums, I-199. lpp., 34. punkts).

58 Visbeidzot, ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru attiecībā uz EKL 10. pantu dalībvalstīm, saglabājot izvēli noteikt sodus, ir it īpaši jāraugās, lai Kopienu tiesību pārkāpumi tiktu sodīti atbilstoši analogiem materiāliem un procesuāliem nosacījumiem, kas tiek piemēroti līdzīga veida un nozīmīguma valsts tiesību pārkāpumu gadījumos un kas jebkurā gadījumā sodam piešķir efektīvu, samērīgu un

no turpmākiem pārkāpumiem atturošu raksturu (skat., it īpaši 2005. gada 3. maija spriedumu apvienotajās lietās C-387/02, C-391/02 un C-403/02 *Berlusconi* u.c., Krājums, I-3565. lpp., 65. punkts un minētā judkatūra).

59 Šādi Kopienu tiesību noteiktajās robežās normu, atbilstoši kurām izplatītājs var būt atzīts par atbildīgu par Direktīvas 2000/13 2., 3. un 12. pantā paredzētā pienākuma neizpildi marķējuma jomā, noteikšana un it īpaši dažādu tirgus dalībnieku, kas piedalās attiecīga pārtikas produkta laišanā tirgū, attiecīgās atbildības sadalījuma regulējums principā ietilpst valsts tiesību jomā.

60 Ņemot vērā visu iepriekš minēto, uz uzdotajiem jautājumiem jāatbild, ka Direktīvas 2000/13 2., 3. un 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neiestājas pret tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, kāds tiek izskatīts pamata lietā un kas paredz iespēju tirgus dalībnieku, kurš atrodas šajā dalībvalstī un kurš izplata alkoholisku dzērienu, ko ir paredzēts piegādāt bez turpmākas apstrādes minētās direktīvas 1. panta izpratnē un ko ražo tirgus dalībnieks, kurš atrodas citā dalībvalstī, uzskatīt par atbildīgu par minētā tiesiskā regulējuma pārkāpumu, ko konstatē valsts iestāde un kas izriet no minētā produkta etiķetē ražotāja neprecīzi norādītā spirta satura tilpuma procentos, un līdz ar to piemērot administratīvu naudas sodu, lai gan pirmais tirgus dalībnieks kā vienkāršs izplatītājs tikai izplata šo produktu tādā veidā, kādā to ir piegādājis ražotājs.

Par tiesāšanās izdevumiem

61 Attiecībā uz lietas dalībniekiem pamata lietā šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies,

iesniedzot apsvērumus Tiesai, izņemot minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumus, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 20. marta Direktīvas 2000/13/EK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz pārtikas produktu marķēšanu, noformēšanu un reklāmu 2., 3. un 12. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie neiestājas pret tādu dalībvalsts tiesisko regulējumu, kāds tiek izskatīts pamata lietā un kas paredz iespēju tirgus dalībnieku, kurš atrodas šajā dalībvalstī un kurš izplata alkoholisku dzērienu, ko ir paredzēts piegādāt bez turpmākas apstrādes minētās direktīvas 1. panta izpratnē un ko ražo tirgus dalībnieks, kurš atrodas citā dalībvalstī, uzskatīt par atbildīgu par minētā tiesiskā regulējuma pārkāpumu, ko konstatē valsts iestāde un kas izriet no minētā produkta etiķetē ražotāja neprecīzi norādītā spirta satura tilpuma procentos, un līdz ar to piemērot administratīvu naudas sodu, lai gan pirmais tirgus dalībnieks kā vienkāršs izplatītājs tikai izplata šo produktu tādā veidā, kādā to ir piegādājis ražotājs.

[Paraksti]